

id: SI_008

model: openai/gpt-5.4-mini

seeds:

04_risiko: sårbarhet

03_relasjon: tillit

05_handling: utforsk

01_perspektiv: strategisk

02_tidhorisont: langsiktig

Instans SI_008

Seeds: strategisk | langsiktig | tillit | sårbarhet | utforsk

Magnus bør ikke velge mellom «kjør» og «vent», men bygge en **kontrollert utforskingsslinje**: en liten, reverserbar pilot med tydelig politisk mandat, begrenset datasett, og dokumentert usikkerhet. I offentlig sektor blir «akseptert risiko» forsvarlig først når den er **kollektivt besluttet, tidsavgrenset, reverserbar og sporbar** — ikke når én leder bare «tar sjansen».

1) Risikokategorier Del usikkerhet i 4 nivåer:

- **Rød:** uavklart lovlig grunnlag + høy personvernkonsekvens → ikke pilot.
 - **Gul:** lovgrunnlag uavklart, men lavt datanivå og menneskelig kontroll → kan testes.
 - **Grønn:** kjent grunnlag, lav risiko → kan prodsettes.
 - **Svart:** sikkerhetskrav ikke oppfylt → stopp.
- Dokumenter dette i en **risikomatrise med sannsynlighet, konsekvens, tiltak, rest-risiko, eier og utløpsdato**.

2) Ansvarsdeling Bruk en **beslutningsnotat + sign-off-prosess**: juridisk, IT-sikkerhet, personvernombud, fagansvarlig og politisk nivå signerer på:

- hva som er kjent/ukjent
 - hvilke tiltak som er tatt
 - hva som eksplisitt aksepteres
- Dette gjør risikoen organisatorisk, ikke personlig. Be om at juridisk avdeling skriver **“forutsetninger og forbehold”** heller enn absolutt nei/ja.

3) Kontrakt Krev:

- **DPA/databehandleravtale** med formål, underleverandører og sletting
- **rett til revisjon/innsyn** i sikkerhetstiltak

- **varslingsplikt ved avvik** innen 24–48 t
- **skadesløsholdelse** for brudd på avtalte garantier
- **exit-klausul** uten lock-in hvis compliance ikke kan dokumenteres
Unngå garantier som bare er markedsføring; krev **dokumentasjon**.

4) Minimumspilot Start kun hvis:

- anonymiserte/pseudonymiserte data
- ingen beslutning tas automatisk om innbyggere
- menneske godkjenner alle utfall
- logging, tilgangsstyring og sletting er på plass
- pilot varer 6–12 uker med klart stoppunkt

5) Politisk språk Si: «Dette er ikke et ja/nei-spørsmål, men et valg mellom **kontrollert læring nå** eller **ukontrollert risiko senere**.» Be om et formelt mandat som beskriver risikotoleranse.

6) Tidskompromiss Velg en **to-spors modell**: 1) liten pilot, 2) parallell juridisk avklaring og sikkerhetsgjennomgang. Da får politikerne noe å vise, og organisasjonen lærer uten å låse seg.

Neste steg

1. Sett opp tverrfaglig risikomøte med beslutningsmal.
2. Definer én pilot med lavest mulig datarisiko.
3. Ta politisk ledelse inn i et valgnotat med tre alternativer og tydelig rest-risiko.